

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' בשלח (שפ"ג-ש"ד) י' שבט תשס"ח

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליין מס 322

פציעים יקרים

ויסב אלקים את העם דרך המדבר ים סוף (י"ג, י"ה) שמעון העמסוני היה דורש כל אתין שבתורה. וא"כ צריך להבין מה זה בא לרבות, ברם כשעם ישראל יצאו משעבוד לגאולה גם הקב"ה יצא לחרות כמ"ש עמו אנכי בצרה ולכן כתוב "את העם" לרבות השכינה, ואמר הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל מכאן שיש לצרות שהאדם עובר כח בשמים ולכן חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה. (לבוש יוסף)

וה' הולך לפניו יומם בעמוד ענן לנחותם הדרך ולילה בעמוד אש (י"ג, כ"א) במעשה בראשית הקדים לילה ליום שנאמר ויהי ערב ויהי בקר ואילו ביציאת מצרים הקדים היום ללילה, ויש לומר כאשר ה' הולך לפניו מקדים היום - ההשגחה הפרטית - את הלילה שמסמל את ההסתר פנים, והוא בכח התורה שעתידין לקבל. (מתוך תורת הפרשה)

ויאמר ה' אל משה מה תצעק אלי דבר אל בני ישראל ויסעו (י"ד, ט"ז) משה רבינו ע"ה שהיה עניו מכל האדם, ראה השי"ת שלא יהיה בכוחו להנהיג אותם בתקיפות, כי יהיה לו התבטלות אליהם ויאמר אין אני כדאי להיות ראש ומנהיג כי מה אני בדרך הענוים. אמר לו הקב"ה מה תצעק אלי כי ידוע שלשון "מה" הוא ענין עניויות כמו שנאמר ונחננו מה. כלומר בדברים הנוגעים אלי צריך להיות עניויות אבל דבר אל בני ישראל, שלבני ישראל צריך להיות הנהגה כראש ומנהיג. (חמדה גנויה)

אז יסיר משה ובני ישראל (ט"ז, א') אמרו חז"ל (מגילה י') בקשו מלאכי השרת לומר שירה אמר להם הקב"ה מעשי ידי טובעים בים ואתם אומרים שירה? נשאלת השאלה מדוע למלאכי השרת לא ניתנה רשות לומר שירה ואילו לבני ישראל ניתנה רשות? התירוץ שבני ישראל לא אמרו שירה על מפלת המצרים אלא על תשועת עצמם כמ"ש ויהי לי לישועה. משא"כ המלאכים שבקשו לומר שירה היתה זאת על מפלת המצרים ולכן נאמר להם מעשי ידי טובעים בים ואתם מבקשים לומר שירה?!. (כלי חמדה)

אז יסיר משה וגו' (ט"ז, א') שירת הים באה לחזק את האמונה כמ"ש קודם לכן ויאמינו בה' ובמשה עבדו. מאז ועד היום יש בכח אמירת השירה לחזק ידים רפות כאמונה פשוטה ולכך הקדימו מסדרי התפלה את ויברך דוד כדי להזכיר את אברהם שהשריש את האמונה ומסיימים כי לה' המלוכה בגלוי הרצון להמליך את השי"ת.

תהומות יקסימו ירדו במצולות כמו אבן (ט"ז, ה') כי עיקר החיות מקבלים מהתפלה כמ"ש תפלה לא-ל חי. וצריך כל אדם לקשר את תפלתו לצדיקי הדור. והצדיק יודע לכוין השערים ולהעלות כל תפלה ותפלה לשער השייך...

ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו (ט"ז, ד') רש"י (מכילתא): דבר יום ביומו. השי"ת נתן לבני ישראל כל יום לצורך אכילת אותו יום ולא לקטו היום לצורך מחר. וצ"ב בדפדפשת הקללות (דברים כ"ח, ט"ז) כתוב והיו חיך תלויים לך מגד ופרשו חז"ל (מנחות קג) זה הלוקח תבואה משנה לשנה דהיינו אף אם יהיה לאדם אוכל היום, אם אינו יודע מה יהיה למחר הרי זה קללה. מכאן שיש הבדל בדרגת האמונה והבטחון כשיצאו ממצרים והגיעו קרוב לדרגת הנבואה וממילא כשקבלו מזונם בכל יום לא דאגו למחר מחמת עוצם דרגתם. משא"כ בקללות שנחלשו באמונה ולא זכו לנסים הגלויים ולכך אם לא היה מוכמח להם המזון למחר היו מודאגים ומפחדים מי יודע אם הפעם תתברך האדמה, אשריהם ישראל שלא דאגים דאגת המחר ומתקשרים אל הבוית"ש דבר יום ביומו. (לבוש יוסף)

ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק (י"ז, ט') יש לדרקדק מדוע כשבני ישראל יצאו ממצרים, כתוב ה' ילחם לכם ואתם תחרישון ואיך במלחמת עמלק כתוב צא הלחם בעמלק. ברם דכל דבר רשות העיקר הבטחון בהקב"ה שישלח עזרתו ולכן ההשתדלות האנושית ממעטת את ערך הבטחון. לעומת זאת כאשר נצטוו לקיים מצוה בפועל כמלחמת עמלק ההשתדלות האנושית זו היא חובת השעה ועליה יש להשתית את האמונה והבטחון.

(מתוך פירוש יוסף)

שיחת הרא"ש זיע"א פרשת וישלח תשל"ב האשק אגלין - 321 - נכתב ע"י מא

וכך. ואפילו אם הם דברי אמת, צריך לחשוב
אולי אני פגמתי פגם זה בגלגול זה או אחר,
וההתעוררות של התשובה באה אלי באופן זה
של לשון הרע, ואם בכ"ז יאהב את החבר יתעלה
לתקן את התיקון בחטא שפגם, ויעלה גם את
הניצוץ לשה"ר של החבר. ואז יגיעו לשלימות
התיקון, כמו שהיה בכריאת העולם בראשית
ברא אלוקים, דהיינו האמונה הפשוטה כמו
האבות. ואז נזכה להתקשר עם הנשמות
האמיתיות. כל אחד כפי העבודה שלו יכולים
לתת לו בבחינה של רשב"י או רבי עקיבא.

ובל יאמר אדם מי אני, וכי בשבילי נברא העולם.
כי זוהי הקרירות שהכלב הזה, הבעל דבר,
מכניס בו. כי אף שהאמת היא שאין אתה כלום,
אבל הרבש"ע נתן לך את החיות שלך, ובשבילך
ברא את העולם. ואם היה נותן לכהמה את
החיות הזו היה בורא את העולם בשבילה, רק
שבפועל הוא ברא את העולם בשביל האדם,
ולכהמה נתן חיות בכדי שאנו נלמד ממנה. כמו
שהיא נאמנת ומסורה לבעליה, כך אנו צריכים
להיות לרבש"ע כתינוק שאוהב את אימו. רק כל
זה לא יוכל להיות אם לא שנאהב אחד את השני.
ואם קורה שהחבר כועס עלי או שאני כועס עליו,
צריך להאבק בזה. כמו שיעקב נאבק עם המלאך
(שרו של עשיו) כך צריך להאבק עם המחשבות,
לא לקבל אותם, ולדעת שנפלתי בזה שרציתי
לחשוך את החבר. ואפילו אם החשד היה אמיתי
צריך לדעת שזו התעוררות מן השמים להשיב
אותי בתשובה, מפני שאני פגמתי באותו דבר
שהוא מדבר עלי, ומה שמדבר זה אמת, ואז
יאהב את החבר ביתר שאת מכיון שהוא עורר
אותו לתשובה.

ואם נזכה למדרגות אלו נזכה לשלימות התכלית
של תוהו ובוהו, לאמונה האמיתית כמו שהצדיקי
אמת זכו, והרבש"ע יבנה לנו את הבית השלישי
במהרה בימינו, אמן.

... אך צריך לדעת שדרך זה היא מאד קשה,
ואי אפשר ללכת בה לבד. כאשר האדם יחיד
הוא לא יוכל להאחו בסיבות שהן שולח לו. גם
דוד המלך היה לו את אהבת דוד ויהונתן. כל
אחד צריך חבר אמיתי, ואם אין לו חבר הוא
יפול. אך כאשר אם יש לו חבר הם מעוררים זה
את זה להסיח את לבו במה שלוחץ לו בחטא
שחטא. כל אחד חוטא, אין צדיק בארץ אשר
יעשה טוב ולא יחטא, כי לאדם אין במה להאחו
והוא צריך ליפול. אך לאו דוקא נפילה בפועל,
גם כאשר הוא לא נפל בפועל הוא בעצם נופל,
רק ה' סומך אותו שלא יפול, כמו שכתוב "סומך
ה' לכל הנופלים", יש מציאות שמונעת אותו
מליפול, ותמיד הוא בבחינת סומך נופלים. ומה
גופא - מה שאני נופל - יבא להכרת הבורא,
מבשרי אחזה אלוהי. וכיון שהאדם הוא תמיד
נופל הוא צריך חבר נאמן שיחד יעזרו זה לזה
להחזיק מעמד.

ולכן צריך להשתדל להתאחד ביחד, ולאחוב
אחד את השני, ולא לדבר לה"ר על אחרים.
ואפילו אם הדברים נכונים ג"כ צריך לדון לכף
זכות, שכנראה פגמתי באותה בחינה שהחבר
מדבר עלי, יתכן אפילו שבגלגול קודם, והקב"ה
הזמין לי אותו בכדי שאני אתעורר לדעת שכך
וכך פגמתי, וזה שהחבר מדבר עלי כי הוא צריך
לעורר אותי כך וכך עשית. אבל לצערנו בגלל
שמחפשים קרירות לא מביטים על זה. הבה
נקווה שהרבש"ע יזכה אותנו לעורר את האהבה
האמיתית בינינו, כמו שנאמר ואהבת עולם
אהבתיך, ועל ידי אהבת יהונתן ודוד נגיע
לאהבת ה'.

באופן אחר אי אפשר להגיע, רק אם יש אהבה
ואחוה בין החברים. כי הרבש"ע רוצה שיחד
נשוב בתשובה, ויעשו כולם אגודה אחת לעשות
רצונך בלבב שלם. ואם נזכה להתאחד, ולא נרצה
לשמוע לשה"ר שהחבר אמר לי כך ועשה לי כך

שיחת הרא"ש ז"ע"א פרשת בראשית קל"ב נכתב ע"י א.א.

הפרט אל הכלל.

ועומק הענין הוא, שכל הבריאה היא צירוף של ניגודים, כמו השמים שהם אש ומים, אך מכיון שהרבש"ע אמר שיהיה שמים נהיה הדבר כן. ועל זה נאמר "כי הוא אמר ויהי", מה פירוש "ויהי"? ללא ניגוד וללא מחלוקת. ולמרות שמים לא סובלים אש ואש לא סובלת מים, נבראו השמים מאש ומים שסובלים זה את זה והתאחדו יחד לבחינת שמים. כי מחמת שהרבש"ע כביכול הוא כללי, שהוא שורש הכל המאחד את הכל, לכן הציוו שלו הוא אחדות, דהוא אמר - ויהי. ורצון ה' בבריאה הוא שהאדם התחתון כביכול יהיה כמוהו, מציאות של אחדות, כמו שנאמר "נעשה אדם בצלמנו כדמותנו", ובתוך מציאות הגוף יהיה כן. ולכן ברא באדם חרון-אף, אש, וברא מי תהום, ורצה שהאדם יגיע לאחדות ע"י בחירה שלו, ולא שיברא כך בציווי של הקב"ה. איך יכול הגוף להגיע לשלימות כזו? כאשר הוא מגיע לשלימות הביטול. שהוא מבטל א"ע באופן שהוא אינו מציאות לגמרי. שהרי הרבש"ע כאשר ברא את העולם היה נעלם ולא מציאות. ובכדי לתת לנו שמץ מושג על האחדות נבראו השמים והארץ ע"י ציווי באופן של אחדות, בכדי לשבר את האוון, להבין שהרבש"ע ברא את העולם בבחינת נעלם, שבחינה זו היא כלל המאחד את הכל מכיון שאינה מציאות, והכל בכדי שנלמד מזה לאיוו מדרגה עלינו להגיע, ולאיוו מדרגה אנו יכולים להגיע. וכמו שהרבש"ע ברא את העולם בהעלמה, כך הוא רוצה שאצל האדם תהיה אותה בחינה של העלמה. וכמו שהוא אמר ויהי בהעלמה כך הוא תובע מהגוף שכל אחד כביכול יעשה כמוהו, ויהיה מציאות כללי. האדם נברא כדוגמה של מעלה כמו שנאמר "נעשה אדם בצלמנו כדמותנו", והוא תובע ממנו שבבחירה שלו יגיע להיות כמוהו, וכמו שהוא למעלה כך יהיה האדם למטה ע"י בחירתו. וכמו שמים העליונים קיימו את הציווי, והשמים

רש"י כותב בתחילת התורה: א"ר יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה שהיא מצוה ראשונה שנצטוו ישראל, ומה טעם פתח בבראשית... שאם יאמרו אומות העולם לישראל לסטים אתם שכבשתם ארצות שבעה גוים, הם אומרים להם כל הארץ של הקב"ה, הוא בראה, ונתנה לאשר ישר בעיניו, ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו, עכ"ל. ויש להבין, הרי גם בחומש בראשית יש מצוות, פו"ר, גיד הנשה, ומילה, ולמה אמר "לא היה צריך להתחיל אלא מהחודש הזה לכם"? אכן הכוונה בזה היא, שהחודש הזה לכם היא "מצוה הראשונה שנצטוו ישראל", המצוות שנאמרו קודם לכן נאמרו אל הפרט ולא אל הכלל, אמנם "החודש הזה לכם" נאמר אל כל כלל ישראל. והגם ש"מצוות פו"ר, גיד הנשה, ומילה נאמרו לפרט ובמילא בשביל הכלל כולו, מכל מקום התכלית היא המצוות שנצטוו ישראל, שנאמרו לכל הכלל, שמתחילות מ"החודש הזה לכם".

ומכאן, שהעיקר הוא הכלל, והכל תלוי בכלל. ללא הכלל אין כל התחלה. אם אנו רוצים התגלות אלקות על כל העולם צריך שיהיה בינינו אחדות, שנהיה כולנו "כלל" אחד, ללא אחדות לא יתכן שתהיה התגלות. ואת זה הקב"ה תובע מאתנו, שמן הפרטים נעשה כלל.

ודבר זה - שמן הפרט יהיה כלל - לא יתכן אלא ע"י שהאדם יגיע לשלימות הביטול, כמו שאמר דוד המלך ע"ה ולבי חלל בקרבי. כי בשעה שהוא בטל אל אחדות ה' הוא נהיה "כלל". וכאשר הוא בבחינת "ולבי חלל בקרבי" הוא נהיה מציאות של שלימות, וממילא הוא מסוגל להיות מה שהשלימות של הקדושה תובעת מאתו. נמצא שהביטול הוא שורש האחדות. וכאשר האדם מגיע לשלימות הבחירה, דהיינו שבכח הבחירה הוא מכיר באמיתת מציאותו וממילא הוא בשלימות הביטול במצב של "ולבי חלל בקרבי", אזי הוא יגיע לשלימות הצירוף של

מפניו, כך הצדיק הזה שביטל את הגוף והגיע לשלימות גילוי הוי' בבחינת גוף, ואם כן אינו נחשב למציאות נפרדת מהרבש"ע, ואינו מציאות בפני"ע שצריך להכנע, אין עוד מלבדו בעולמו, ואין כאן כל מציאות נפרדת. ולכן הוא שליט בעליונים ובתחתונים, מכיון שהתגלות הוי' אצלו היא יותר ממלאך. לפי שגילוי מציאות ה' שיש אצל המלאכים היא בטבע ללא בחירה, וזה שנברא בגוף השיג מציאות ה' ע"י בחירה, על ידי שהכניע את כל המציאות שבעולם, את הכל הוא הכניע לבחינת אחד, ועי"ז נהיה ה' אחד ושמו אחד, ותחת "מה אנוש כי תזכרנו" שאמרו המלאכים על האדם בראשית הבריאה, נהיה בחינת "ונחנו מה". כי המלאכים הביטו על האדם לפי בחינתם שלא שייך אצלם בחירה, ולכן אמרו "מה אנוש כי תזכרנו", אמנם האדם בבחירתו מתעלה על המלאכים לדרגת "ונחנו מה". ומכיון שהכניע את כל המציאות לבחינת אחד, הוא נעשה שליט על הכל, ויגזור אומר ויקם לו, בבחינת "הוא אמר ויהי", חוצפא כלפי שמיא, ומכניע את כל העולם כולו מתחתיו. אימתי הוא יכול להכניע? כשמגיע לבחינת כללי - "החודש הזה לכם".

(- האשכנזי י"א ב"ס -)

שהם אש ומים סיבילים את המים העליונים. שמים - אש ומים, שם-מים. כך צריך להיות גם במים התחתונים. האדם הוא בבחינת אש, חרין אף, הוא בוער כל היום, והמים רוצים לכבות את האש, והאדם צריך להיות בחינת "אחד" המאחד את הכל. שלא יוכל אפילו להיות חרון אף. שיהיה "הם קטגור וקח סגגור מקומו". וזה יהיה ע"י שנחיה בביטול כמו שהוא ית'. והיות שהחרון אף בזה הוא היפך רצונו, לכן תבע מאיתנו שמרצונינו נעשה היפך מן התאוה שלנו ברצון ובחירה. וכמו שהרבש"ע אמר ויהי, כך אנו נאמר שהאש והמים יהיו אחד בבחינת האנוש. והיינו שנגיע לכזו שלימות, לכוה ביטול, שנהיה "כלל", שהאש והמים יהיו אחד ע"י ביטול הגוף, ונהיה כדוגמא של מעלה בבחינת גוף.

וכמו שהקב"ה הוא אמר ויהי, כך הצדיק הזה אומר ונהיה. כי כאשר האדם מגיע לבחינת "כלל" שהיא שלימות של אחדות הוי', והיא תכנית הבריאה שלשמה ברא הרבש"ע את העולם שהגוף יגיע לשלימות הביטול כדוגמה של מעלה, זו היא בחינת "חוצפה כלפי שמיא". דהיינו כמו שהרבש"ע הוא יחיד בעולמו ועושה בו כרצונו, הוא לא צריך לשאול אף אחד ולא להתחשב באף אחד, וכולם צריכים להכנע

שהשמחה במעונם

הר"ר שמואל קלירס ומשפ' לאירוסי הנכד

הר"ר צבי פרל ומשפ' לאירוסי הבן

הבה"ח ישראל פרל לאירוסי

הר"ר מנחם יהושע רובינפלד ומשפ' לאירוסי הנכד

הר"ר אהרן רובינפלד ומשפ' לאירוסי הבן

הבה"ח נחום רובינפלד לאירוסי

הר"ר מרדכי וייסברג ומשפ' לאירוסי הבת

הר"ר ישראל דוד דייטש ומשפ' לנישואי הנכד

הר"ר ישעי קרויס ומשפ' להולדת הנמדה

ד"ר י"י

מערכת החברותא
הח' ענין 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס

ח.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

